

499721 Medical Terminology (MED-2557)

“History of Medical Language”

Natapol Supanatsetakul M.D., Ph.D.
Research Unit for Learning Foreign Language in Medicine
Department of Pathology
Faculty of Medicine, Naresuan University

17 มิถุนายน 2557

Topics

- Quiz
- Lesson plan
- Lecture
 - The Greek era
 - Medical Latin
 - National medical languages
 - Medical English
 - คำศัพท์แพทย์ไทย
- Homework

The language of medicine

[Henrik R Wulff MD, *Journal of the Royal Society of Medicine* 2004;97:187-8.]

<http://www.med.umich.edu/cprn/newspage/images/Thom-Hippocrates.jpg>

- The Greek Era
- Medical Latin
- National Medical Languages
- Medical English

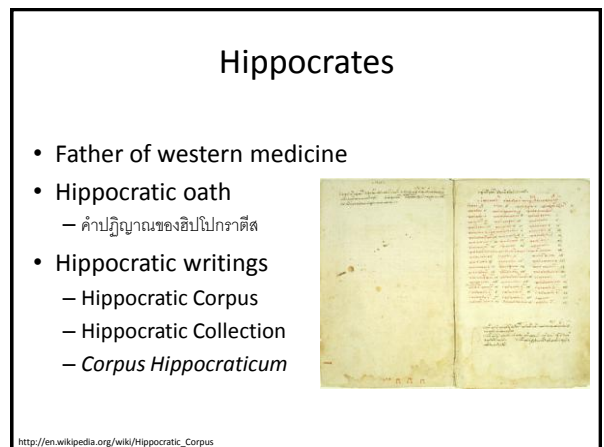
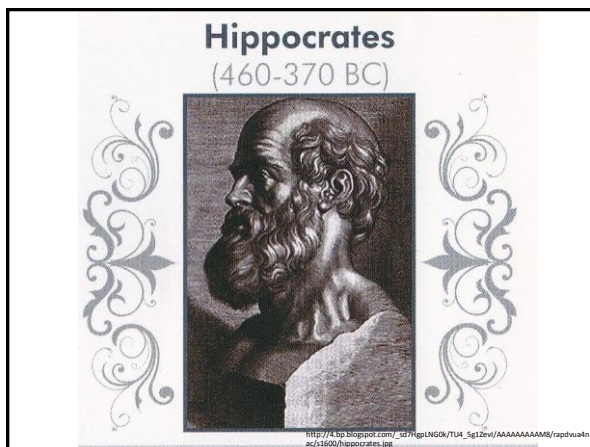
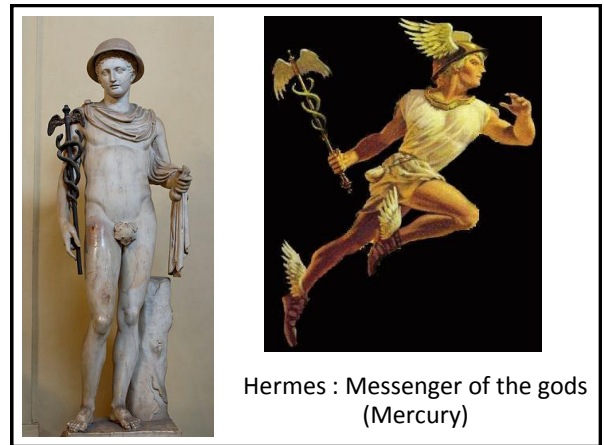
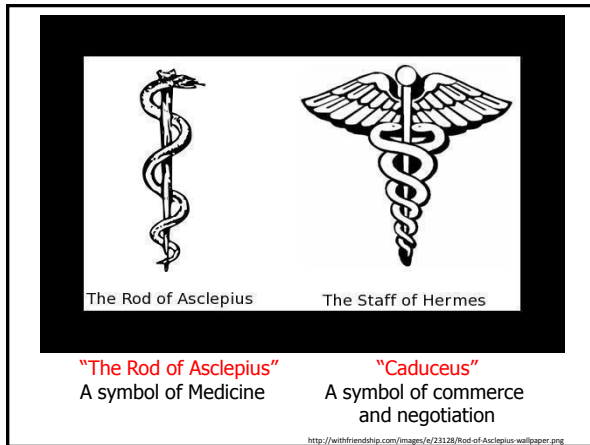

[http://en.wikipedia.org/wiki/File:Statue_of_Asklepios_NAMA_263_\(Dortheimer\).JPG](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Statue_of_Asklepios_NAMA_263_(Dortheimer).JPG)

Greek Medicine

- **Asclepius** ([Greek](#): Ἀσκληπιός *Asklēpiós*
[Latin](#): *Aesculapius*)
- Greek God of Medicine and Healing

ΟΡΚΟΣ

Ὁ μὲν γὰρ Ἀπόλλωνα ἱητρὸν καὶ Ἀσκληπιεῖον καὶ Ὑγίαν καὶ Πανάκειαν καὶ θεοὺς πάντας τε καὶ πάσας, ἱστωρὰς πομπύμενος, ἐπιτελέα ποιήσῃν κατὰ δύναντα καὶ κρίσιν ἐμὴν ὄρκον τόνδε καὶ συγγραφὴν τήνδε· ἡγήσεσθαι μὲν τὸν διδῶξάν τε καὶ τὴν τέχνην ταύτην ἴσα γενέτησιν ἐμοῖς, καὶ βίου κοινωνήσεσθαι, καὶ χρεῶν χρῆζοντι μετ' αὐτοῖς ποιήσεσθαι, καὶ γένος τὸ ἐξ αὐτοῦ αὐτελφοῖς ἴσον ἐπικρινεῖν ἄρρεσι, καὶ διδῶξαι·

10 τὴν τέχνην ταύτην, ἣν χρῆζωσι μαθηταῖν, ἀνευ μισθοῦ καὶ συγγραφῆς, παραγγελίης τε καὶ ἄκροήσεως καὶ τῆς λοίπης ἀπάσης μαθήσεως μετ' αὐτοῖς ποιήσεσθαι, τοῖς τε ἐμοῖς καὶ τοῖς τοῦ ἐμῆ διδῶξάντος, καὶ μαθητῆς συγγεγραμμένοις·

15 τε καὶ ὠρκισμένοις νόμῳ ἡτρίκω, ἅλλω δὲ οὐδενὶ διαιτημασί τε χρῆσσομαι ἐπ' ὠφελῇ καμνόντων κατὰ δύναντα καὶ κρίσιν ἐμὴν, ἐπὶ βιηλήσῃ δὲ καὶ ἀδικῇ εἰρήσειν· οὐδ' ὧσα δὲ οὐδὲ φάρμακον οὐδὲν αἰτηεῖς θανάσιμον, οὐδὲ ὑψηλὴν σωματικὴν βουλήν ποιεῖν· ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσοῦν

<http://utilis.net/hippo.htm#eng>

φθόριον ὧσα· ἀγνώως δὲ καὶ ὁσῶς διατηρήσω βίον τὸν ἐμὸν καὶ τέχνην τὴν ἐμήν· οὐ τε μέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιζήσας· ἐκχωρήσας δὲ ἐργάτησιν ἀνδράσι πρήξιος τῇσδε· ἐς οἰκίαν δὲ ὁκόσας ἂν

25 ἐσῶ, ἐσελεύσομαι ἐπ' ὥφελεϊ καμνόντων, ἐκτὸς δὲ πείρας ἁδικίης ἐκούσης καὶ φθορίης, τῆς τε ἁλλῆς καὶ ἀφροδισίων ἐργῶν ἐπὶ τε γυναικείων σωματικών καὶ ἀνδρικών, ἐλευθέρων τε καὶ δουλεύων· ἂν δ' ἂν ἐν θεραπείῃ ᾖ ἡσὶν ἡ ἀκούσας, ἡ καὶ ἀνευ

30 θεραπείης κατὰ βίον ἀνθρώπων, ἃ μὴ χρὴ ποτε ἐκλαλεῖσθαι ἔξω, συγῆσσομαι, ἄρρητα ἡγεύμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα· ὄρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι, καὶ μὴ συγχεύοντι, εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης βιοῦσθαι· παρὰ πᾶσιν

35 ἀνθρώποις ἐς τὸν αἰῶνα χρόνον· παραβάνοντι δὲ καὶ ἐπιπρέκοντι, τάναντία τοῦτων·

† Littre: αἰτέοντας; Reinhold: οὐδὲ μὴ ἐν ἡλικίᾳ ἐόντας.

<http://utilis.net/hippo.htm>

The Hippocratic Oath

I swear by Apollo Physician and Asclepius and Hygieia and Panacea and all the gods and goddesses, making them my witnesses, that I will fulfill according to my ability and judgment this oath and this covenant:

To hold him who has taught me this art as equal to my parents and to live my life in partnership with him, and if he is in need of money to give him a share of mine, and to regard his offspring as equal to my brothers in male lineage and to teach them this art — if they desire to learn it — without fee and covenant, to give a share of precepts and oral instruction and all the other learning to my sons and to the sons of him who has instructed me and to pupils who have signed the covenant and have taken an oath according to the medical law, but to no one else.

I will apply dietetic measures for the benefit of the sick according to my ability and judgment; I will keep them from harm and injustice.

I will neither give a deadly drug to anybody if asked for it, nor will I make a suggestion to this effect. Similarly I will not

give to a woman an abortive remedy. In purity and holiness I will guard my life and my art.

I will not use the knife, not even on sufferers from stone, but will withdraw in favor of such men as are engaged in this work.

Whatever houses I may visit, I will come for the benefit of the sick, remaining free of all intentional injustice, of all mischief and in particular of sexual relations with both female and male persons, be they free or slaves.

What I may see or hear in the course of the treatment or even outside of the treatment in regard to the life of men, which on no account one must spread abroad, I will keep to myself holding such things shameful to be spoken about.

If I fulfill this oath and do not violate it, may I be granted to me to enjoy life and art, being honored with fame among all men for all time to come; if I transgress it and swear falsely, may the opposite of all this be my lot.

Translated from the Greek by Edition 1.

<http://lina1504.wordpress.com/>

คำปฏิญาณของฮิปโปคราติส

“การเป็นแพทย์ จากฮิปโปคราติสสู่ยุคโลกาภิวัตน์”

โดย รองศาสตราจารย์สิวลี ศิริใส

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พิมพ์ครั้งที่ 1, พ.ศ. 2552, หน้า 158-159.

สรุป

- กตัญญูต่อครูบาอาจารย์
- สืบทอดวิชาแพทย์
- ดูแลรักษาผู้ป่วยให้ปลอดภัยและยุติธรรม
- จริยธรรมทางการแพทย์
 - เมตตา มาต การทำแท้ง การผ่าตัด
 - การรับสิ่งตอบแทน การรักษาความลับของผู้ป่วย

α	A	alpha	a	father
β	B	beta	b	big
γ	Γ	gamma	g, n	God, ankle
δ	Δ	delta	d	door
ε	E	epsilon	e	mgt
ζ	Z	zeta	z, dz	zeal, kudzu
η	H	eta	ē	obgy
θ	Θ	theta	th	thing
ι	I	iota	i	pjt, poljce
κ	K	kappa	k	keep
λ	Λ	lambda	l	law
μ	M	mu	m	mother
ν	N	nu	n	number
ξ	Ξ	xi (ksee)	x	fox
ο	O	omicron	o	ngt
π	Π	pi	p	poor
ρ	P	rho	r, rh	rod
σ	Σ	sigma	s	gave
τ	T	tau	t	time
υ	Υ	upsilon	u, y	German ü
φ	Φ	phi	ph	phone
χ	X	chi	ch	German ich
ψ	Ψ	psi	ps	tipsy
ω	Ω	omega	ō	vgtē

Greek alphabets and Diphthongs

αι is pronounced "i" as in aisle
 ει is pronounced "a" as in freight
 οι is pronounced "oi" as in boil
 υι is pronounced "e" as in suite
 αυ is pronounced "au" as in sauerkraut
 ευ, ηυ are pronounced "u" as in feud
 ου is pronounced "ou" as in soup

Medical Language

- **Dyspnea (or dyspnoea)**
 - **Greek:** δύσπνοια, *dýspnoia*
 - **Latin:** *dyspnoea*
 - **shortness of breath (SOB), or air hunger**, is the subjective symptom of *breathlessness*.
- **Diarrhea (or diarrhoea)**
 - **Greek:** διάρροια, from δια *dia* "through" + ρέω *rheo* "flow" meaning "flowing through"

Greek Medicine

- Greek Medicine from the Gods to Galen
- <http://www.nlm.nih.gov/hmd/greek/index.html>
- Greek Words in the Modern English Medical Vocabulary
- http://www.nlm.nih.gov/hmd/greek/greek_words.html
- Article : An Introduction to Medical Terminology

Aulus Cornelius Celsus

- His solution in order to translate Greek medical terms into classical Latin terms :
 1. Imported a few Greek terms directly, written with Greek letters in his Latin text
 2. Latinized Greek words
 3. Translated Greek terms into Latin according to the vivid imagery of terms ***most important***

Example

- πυλωρός (*pyloros*); *pulōros* = pylorus
- εἰλεός (*eileos*) = *ileus* = ileus (bowel)
- *stomachus* = stomach
- *brachium* = upper arm
- Κυνόδοντες (*kynodontes*) (dog teeth); *dentes canini* = canines
- Τυφλὸν (*typhlon*) (blind [gut]); *caecum* = cecum or caecum = a blind pouch connected to the large intestine

ANDREAE VESALII
BRUXELLENSIS. DE HVMANI CORPO-
RIS FABRICA LIBER SEPTIMVS, CEREBRO AN-
malis faculatis fedi & sensuum organis dedicatus, & mox in initio omnes
propemodum ipsius figuras, uti & duo proximè præceden-
tes libri, commonstrans.

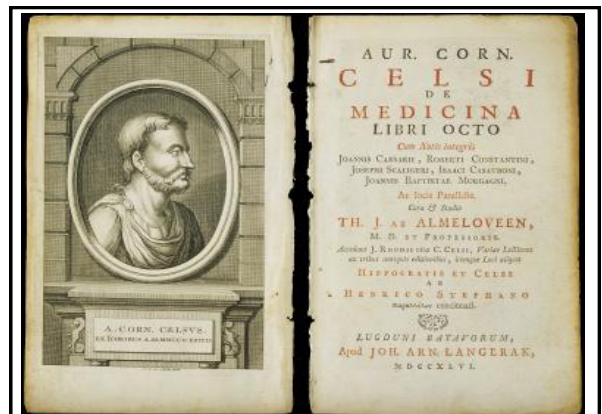
PRIMA SEPTIMI LIBRI FIGVRA.

Medical Latin

- Classical Latin
- Middle Ages (arabic terms)
- Renaissance
- Medieval Latin

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2f/Vesalius_605c.png

<http://www.science-museum.org.uk/foroughttoille/people/aulucorneliuscelsius.aspx>

Earlier edition: search De Medicina 1478

*De corporis humani fabrica
libri septem*

(Seven books on the fabric of
the human body)

Andreas Vesalius
(1514-1564)

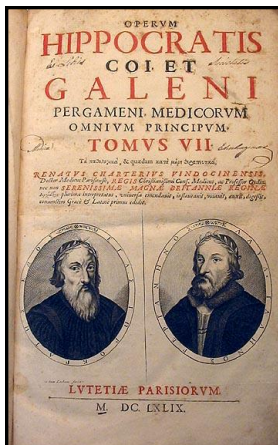
http://www.nlm.nih.gov/exhibition/historicalanatomy/images/1200_giulio/vesalius_title.jpg

*Exercitatio
Anatomica
de Motu Cordis et
Sanguinis
in Animalibus*

William Harvey

"An Anatomical Exercise
on the Motion of the
Heart and Blood in Living
Beings"

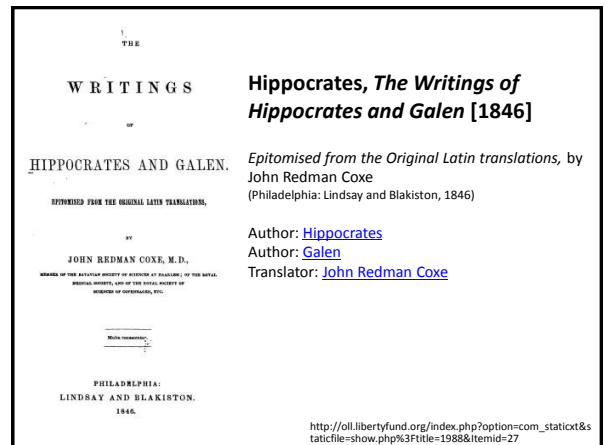

*Opera of Hippocrates
and Galen*

edited by Renatus Charter, 1678-1679

The library's acquisition of this ten-volume set of parallel Greek and Latin texts completed its collection of Greek originals of Hippocrates and Galen's works.

<http://ebib.library.wisc.edu/historical/rmsz/rmse-opera.php>

*Hippocrates, The Writings of
Hippocrates and Galen [1846]*

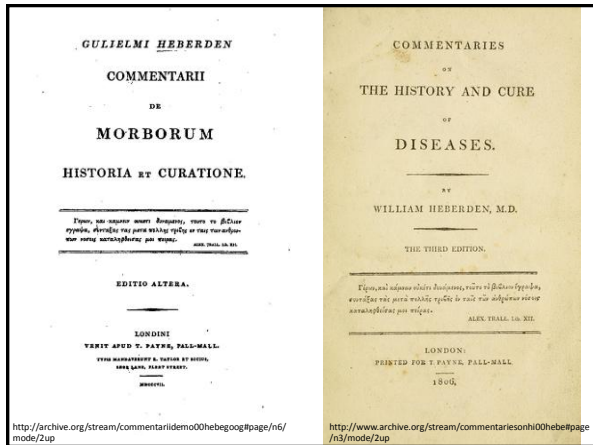
Epitomised from the Original Latin translations, by
John Redman Coxe
(Philadelphia: Lindsay and Blakiston, 1846)

Author: [Hippocrates](#)

Author: [Galen](#)

Translator: [John Redman Coxe](#)

http://oll.libertyfund.org/index.php?option=com_staticxt&staticfile=show.php%3Ftitle=1988&Itemid=27

Example : Latin

- Thai and English : SVO word order

สุนัขกัดคน

A dog bites a man

คนกัดสุนัข

A man bites a dog

- Latin : free word order, inflection language

สุนัข (ประธาน) = *canis*

สุนัข (กรรม) = *canem*

คน (ประธาน) = *homo*

คน (กรรม) = *hominem*

กัด = *mordet* (v. *mordere*, *mordeo*)

Example : Latin

Hominem canis mordet. Canis mordet hominem. Mordet canis hominem.

Hominem mordet canis. Canis hominem mordet. Mordet hominem canis.

Example : Latin

Homo canem mordet. Canem mordet homo. Mordet canem homo.

Homo mordet canem. Canem homo mordet. Mordet homo canem.

Example : Latin

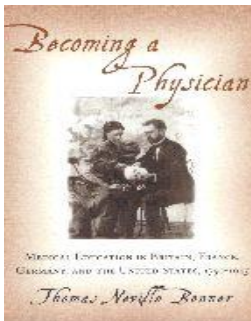
Number	Singular	Plural
<u>nominative</u>	<u>canis</u>	<u>canēs</u>
<u>genitive</u>	<u>canis</u>	<u>canum</u>
<u>dative</u>	<u>canī</u>	<u>canibus</u>
<u>accusative</u>	<u>canem</u>	<u>canēs</u>
<u>ablative</u>	<u>cane</u>	<u>canibus</u>
<u>vocative</u>	<u>canis</u>	<u>canēs</u>

Example : Latin

Number	Singular	Plural
<u>nominative</u>	<u>homō</u>	<u>hominēs</u>
<u>genitive</u>	<u>hominis</u>	<u>hominum</u>
<u>dative</u>	<u>hominī</u>	<u>hominibus</u>
<u>accusative</u>	<u>hominem</u>	<u>hominēs</u>
<u>ablative</u>	<u>homine</u>	<u>hominibus</u>
<u>vocative</u>	<u>homō</u>	<u>hominēs</u>

Latin is required for medical students!

- P. 87

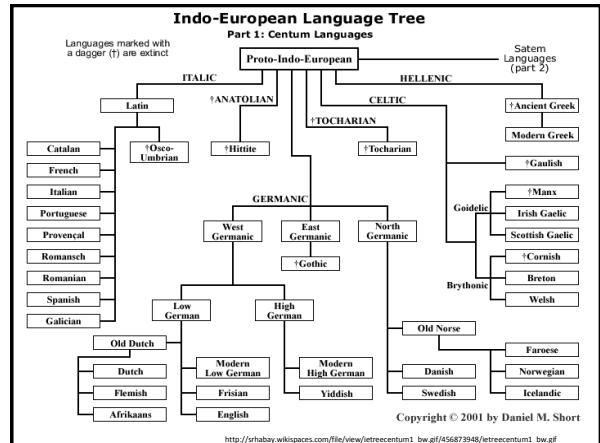

National Medical Languages

- Especially French, German, English used for international communication
- Most derived from Medical Latin, *historical root of language*
- *Germanic languages* (German, Dutch, Scandinavian): often imported directly with correct Latin endings
 - nervus musculocutaneous* *ulcus ventriculi*
- *Romance languages* (French, Italian): usually “*naturalized*”
 - le nerf musculo-cutané* *l’ulcère gastrique*
 - il nervo muscolocutaneo* *l’ulcera gastrica*
- *English* (Germanic language): tends to follow the Romance pattern except in placing the adjective before the noun
 - the musculocutaneous nerve* *gastric ulcer*
 - abilis* = -able; *-ivus* = -ive; *-osus* = -ous; *-orius* = ory

Historical Root of Languages

- Proto-Indo-European
- Germanic
 - West Germanic → English, German, Dutch
- Italic
 - Latin → French, Italian, Spanish, Portuguese
- Hellenic
 - Greek
- Indo-Iranian
 - Indo-Aryan → Sanscrit, Pali
- ภาษาไทย อยู่ในตระกูลภาษาไท-กะได (เป็นคำโดดและมีวรรณยุกต์) และมีคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลี และสันสกฤตด้วย

Exceptions (common used)

- English direct-loaned words from Latin
 - Medulla oblongata (innermost + long)
 - Diabetes mellitus (to pass through + honey-sweet)
- German: from naturalized Latin terms
 - Die Koronararterien (*Arteriae coronariae*)
- German: from translated Latin terms
 - Koronar- oder Herzkranzgefäß (coronary vessel)
 - Magengeschwür (*ulcus ventriculi*, gastric ulcer)

To coin a new medical term

- Most of terms composed of Greek rather than Latin roots
 - Nephrectomy – *excisio renis*
 - Ophthalmoscopy – *inspectio oculorum*
 - Erythrocyte – *cellula rubra*
- Prefix – Suffix
 - Hyper- [Greek **ὑπέρ**] & Super- [Latin] = over
 - -itis [Greek **-ιτις**]; -oma [Greek **-ωμα**]
- Greek – Latin hybrid
 - Hypertension: “Hyper” + “tension”
 - Ancient Greek **ὑπέρ** (huper, “over”).
 - From Middle French **tension**, from Latin **tensionem** (stretching)

Medical English

- For international communication
- Terms built from Greek or Latin word parts
- Terms **NOT** built from word parts (เอกสารคำสอน)
 - Medical eponyms
 - Greek and Roman mythology
 - Other languages
 - Trade name of medication or medical devices
 - Medical acronyms
 - Ordinary English words: bypass operation, clearance, screening, scanning
- The meaning of terms are changed over time
- Directly imported or translated into other languages

ความเป็นมาของศัพท์แพทย์ภาษาไทย

[ศาสตราจารย์ นายแพทย์สัญญา สุขพนิชนันท์. เวชบันทึกศิริราช 2551;1(2):91-104.]

<http://www.hunhaphit.ac.th/wasocial/u5-3.html>

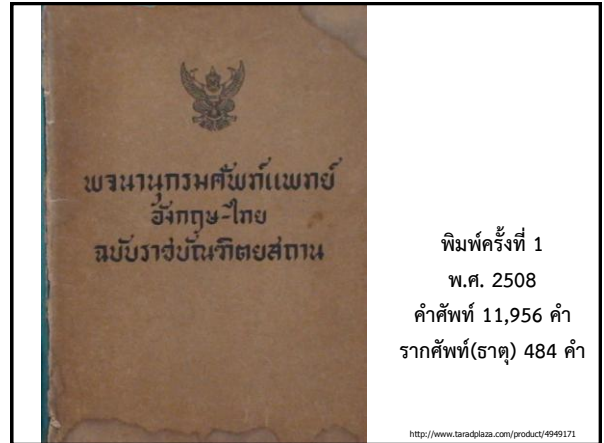
ศาสตราจารย์ นายแพทย์อวย เกตุสิงห์
คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ราชบัณฑิต
(พ.ศ. 2451-2533)

<http://www.mahidol.ac.th/muthai/images/gadising.jpg>

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อวย เกตุสิงห์

- คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
- ราชบัณฑิตในวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์
- บรรณาธิการคนแรกผู้ก่อตั้งสารศิริราช (พ.ศ. 2492 – 2511)
- เสนอศัพท์ไทยขึ้นใช้แทนภาษาอังกฤษ ตีพิมพ์ในบทความชุด “เสนอศัพท์เพื่อเลือกใช้” ตั้งแต่กราคม 2504 – กุมภาพันธ์ 2509 โดยได้เสนอคำศัพท์รวม 10,600 คำ และรากศัพท์ 473 คำ
- เป็นผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขในการประชุมคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ภาษาไทย เพื่อพิจารณาศัพท์แพทย์ไทยเทียบภาษาอังกฤษ

พิมพ์ครั้งที่ 1

พ.ศ. 2508

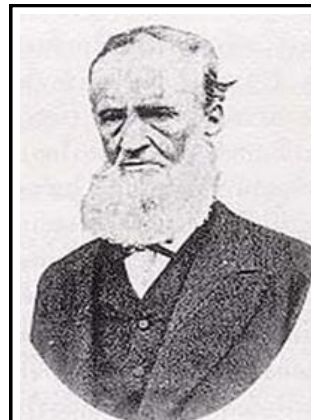
คำศัพท์ 11,956 คำ

รากศัพท์(ราก) 484 คำ

<http://www.taradplaza.com/product/4949171>

หลักเกณฑ์ในการบัญญัติศัพท์

- การคิดคำใหม่ โดยผู้ยกขึ้นจากคำไทย หรือคำภาษาบาลีและสันสกฤต ที่มีใช้เป็นคำไทยอยู่แล้ว
- การทับศัพท์ โดยพยายามให้ได้สำเนียงใกล้เคียงภาษาเดิมมากที่สุด และสะกดคำในภาษาไทย ให้สามารถคิดย้อนกลับถึงคำเดิมในภาษาอังกฤษได้ด้วย
- การเสนอคำศัพท์มีปัญหาและข้อยกเว้นอยู่มาก แต่อาจารย์ให้ความเห็น สอดคล้องกับกระแสพระราชดำริที่ว่า “ภาษามีชีวิต คำไหนที่ดีก็ควรจะอยู่ยั่งยืนต่อไป คำไหนที่ไม่ดีมันก็ตายไปเอง...”

Dan Beach Bradley, M.D.

“หมอบรัดเลย์”

(พ.ศ. 2347 – 2416)

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3

http://news.nipa.co.th/image/siamrath/img500/2124_v11.JPG

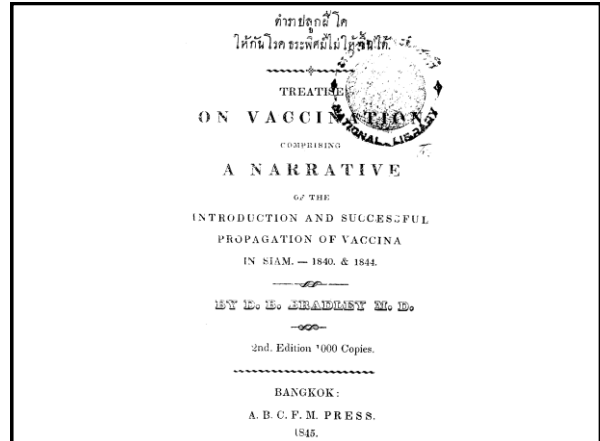

คัมภีร์ครุฑรักษา อายุ 171 ปี
พิมพ์เมื่อพ.ศ. 2385 (ค.ศ. 1842)

ศึกษารายละเอียดได้ที่ :

[http://valuablebook.tkpark.or.th/
image/BL/bl.html](http://valuablebook.tkpark.or.th/image/BL/bl.html)

http://www.sarakadee.com/feature/2002/09/images/thaifont_70.jpg

ตัวอย่างคำศัพท์

- **Aorta**
- มหานาฬิรัชตโลหิต
[มหา (ใหญ่) + นาฬิ (หลอด) + รัชต (แดง) + โลหิต (เลือด)]
- เอออร์ตา, ท่อเลือดแดง (ราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๔)
- **Vena cava**
- มหานาฬิกภาพโลหิต
[มหา (ใหญ่) + นาฬิ (หลอด) + ภาพ (ดำ) + โลหิต (เลือด)]
- ท่อเลือดดำ (ราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๔)

นายแพทย์ ยอร์ช บี แมคฟาร์แลนด์
George B. McFarland
อำมาตย์เอก พระอภัยพิฆาต
พ.ศ. 2409 – 2485

<http://th.wikipedia.org/wiki/>

- โรงเรียนพยาบาล พ.ศ. 2431
- โรงเรียนแพทยากร พ.ศ. 2433 และ
พระราชทานชื่อ พ.ศ. 2436
- โรงเรียนราชแพทยาลัย พ.ศ. 2443

<http://haab.catholic.or.th/>

แพรทิสออฟเมดิซิน

- ตำราแพทย์แต่งโดยหมอแฮน แอดดัมสัน (Hans Adamsen M.D.) อาจารย์โรงเรียนแพทยากร (ราชแพทยาลัย) เมื่อประมาณร.ศ. 122 (พ.ศ. 2446) และพิมพ์ครั้งที่ 2 เมื่อร.ศ. 130 (พ.ศ. 2454)

ประวัติความเป็นมา (ต่อ)

- จดหมายเหตุทางแพทย์ของสภาเภสัชกร พ.ศ. 2461
- แพทยะสมาคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2464
- จดหมายเหตุทางแพทย์ของแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2468
- จดหมายเหตุทางแพทย์ แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (จพสท., ปัจจุบันพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ vol.97)
- เว็บไซต์แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ : <http://www.mat.or.th/main/index.php>

๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๑ ออก "จดหมายเหตุทางแพทย์"

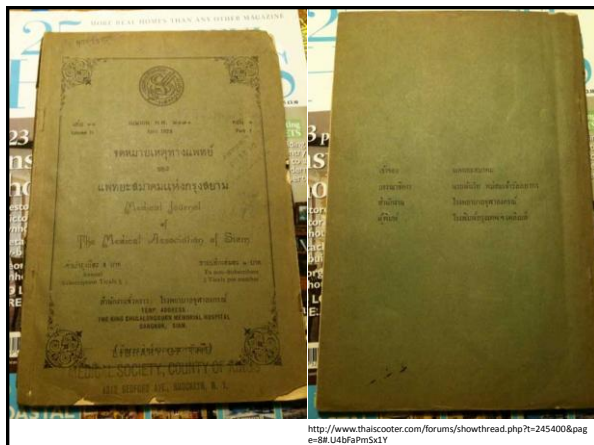
ในวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๑ สภาเภสัชกรสยามได้ออก "จดหมายเหตุทางแพทย์" เป็นหนังสือพิมพ์แพทย์ฉบับแรกในกรุงเทพฯ เริ่มเดิมของจดหมายเหตุทางแพทย์มีชื่อว่า นายแพทย์ เลโอโปลด์ โรแบร์ต ผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์สภาเภสัชกรได้หารือกับหลวงศักดิ์ดาพลรัักษ์ (พระยาดำรงแพทยาคณ) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ถึงเรื่องที่ควรจะต้องให้มีการออกวารสารการแพทย์ขึ้นในกรุงเทพฯ หลวงศักดิ์ดาพลรัักษ์เห็นดีด้วย จึงได้นำความขึ้นกราบทูลสมเด็จพระอนุชาธิราช เจ้าฟ้ากรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ อุปนายก ผู้อำนวยการสภาเภสัชกรในขณะนั้น พระองค์ทรงเห็นชอบและทราบรับพระกรุณาให้สภาเภสัชกรจัดการออกหนังสือนี้ เพื่อส่งเสริมความรู้ในวิชาแพทย์ และเพื่อแจ้งข่าวคราวอันเกี่ยวกับกิจการของสภาเภสัชกรให้แพร่หลาย จดหมายเหตุทางแพทย์ของสภาเภสัชกรสยามจึงเป็นวารสารการแพทย์ของไทยเล่มแรก ที่ได้จัดออกใน พ.ศ. ๒๔๖๑ เป็นรายไตรมาส คำบ้างปีละ ๕ บาท ขายปลีกเล่มละ ๒ บาท หนังสือเล่มแรกเป็นฉบับประจำวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๖๑ (ต้นปี) ต่อมาสภาเภสัชกรได้ออกหนังสือรายเดือนอีกฉบับหนึ่งเรียกว่า "หนังสือพิมพ์สอนโอโรสภาคาสด" สำหรับลงข่าวที่เกี่ยวข้องแก่กิจการของสภาเภสัชกรโดยเฉพาะ สภาเภสัชกรจึงได้โอนจดหมายเหตุทางเภสัชกรมาไว้ที่แพทยสมาคมฯ ความตอนหนึ่งว่า ในความกระทรวงมหาดไทย เรื่องโอนกรรมสิทธิ์หนังสือมีว่า

"บัดนี้สภาเภสัชกรสยาม ผู้ถือกรรมสิทธิ์ในหนังสือซึ่งที่กล่าวมา ได้โอนกรรมสิทธิ์ในวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ ให้แก่แพทยสมาคมแห่งประเทศไทยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ต่อไป"

<http://thaireddcross.livingmuseum.sc.chula.ac.th/amorntimeline/?p=1790>

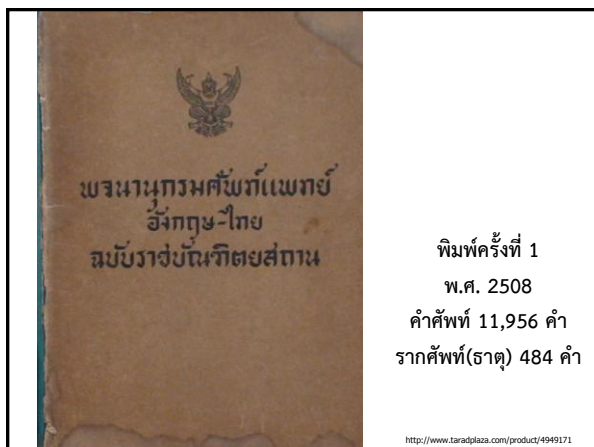
<http://thaireddcross.livingmuseum.sc.chula.ac.th/amorntimeline/?p=1790>

<http://www.thaiscooter.com/forums/showthread.php?t=245400&page=88.U4bfaPm5x1Y>

ประวัติความเป็นมา (ต่อ)

- หม่อมเจ้าวัลลภากร วรวรณ เลขานุการแพทยสมาคม ในปีพ.ศ. 2473 – 2475 ได้ทรงเขียนรายงานการบัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์ ลงในจดหมายเหตุทางแพทย เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2474
- พ.ศ. 2476 จัดตั้งราชบัณฑิตยสถาน
- พ.ศ. 2485 รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ โดยมีหม่อมเจ้าวรรณไวทยากร เป็นประธาน และมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการบัญญัติศัพท์แพทย์
- พ.ศ. 2503 คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรให้ราชบัณฑิตยสถานรื้อฟื้นงานบัญญัติศัพท์ให้ความเห็นชอบ และรับรองศัพท์บัญญัติทางวิชาการ รวมทั้งจัดพิมพ์พจนานุกรมศัพท์แพทย์อังกฤษ - ไทย ฉบับแรก เมื่อปีพ.ศ. 2508 ตามที่เสนอโดย เรือโท ศาสตราจารย์ นายแพทย์ อวย เกตุสิงห์

พิมพ์ครั้งที่ 1
พ.ศ. 2508
คำศัพท์ 11,956 คำ
รากศัพท์(ธาตุ) 484 คำ

<http://www.taradplaza.com/product/4949171>

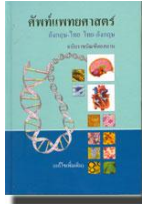
ประวัติความเป็นมา (ต่อ)

- พ.ศ. 2525 แต่งตั้งคณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์ สาขา แพทยศาสตร์ โดยมี เรือโท ศาสตราจารย์ นายแพทย์ อวย เกตุสิงห์ เป็น ประธานคณะกรรมการ
- พ.ศ. 2538 แต่งตั้งคณะกรรมการบัญญัติศัพท์แพทยศาสตร์ โดยมี ศาสตราจารย์ นายแพทย์สำราญ วังศัพาท เป็นประธานกรรมการ
- พ.ศ. 2544 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์แพทยศาสตร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงบุญเรือง นิยมพร เป็นประธานกรรมการ ระหว่างปีพ.ศ. 2544 – 2546 และ ศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ สมชัย บวรกิตติ เป็น ประธานกรรมการตั้งแต่ปีพ.ศ. 2546 จนถึงปัจจุบัน

English – Thai medical dictionaries

ราชบัณฑิตยสถาน
The Royal Institute

<http://www.royin.go.th/th/home/>

ปัจจุบัน เล่มพ.ศ. 2543
พิมพ์ครั้งที่ 3 (แก้ไขเพิ่มเติม, พ.ศ. 2547)
และพจนานุกรม on-line
จำนวน 31,365 ระเบียบข้อมูล

หลักเกณฑ์การบัญญัติศัพท์แพทย์ไทย

- ในพจนานุกรมศัพท์แพทยศาสตร์ อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พิมพ์ครั้งที่ 3 (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. 2547
- อ้างอิงจาก Dorland's medical dictionary, 28th edition
- วิธีคิดคำขึ้นใหม่ (คำไทย, คำจากภาษาบาลี และสันสกฤต)
- วิธีทับศัพท์
- ตัวอย่าง

aneurysm	หลอดเลือดโป่งพอง
neuropathology	ประสาทพยาธิวิทยา
anaphylaxis	แอนาฟิแล็กซิส

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการทับศัพท์

- ศาสตราจารย์พิเศษ นายแพทย์ภูเก็ต วาจานนท์ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ลงตีพิมพ์ครั้งแรกใน สารคดีราช 2526;35(11):1019-31 และอีกครั้งหนึ่งใน เวชบัณฑิตยราช 2555;5(2):82-94.
- แนวทางการทับศัพท์ (เอกสารคำสอน)
- คำที่ควรใช้อักษรภาษาต่างประเทศโดยไม่ทับศัพท์

สรุปประวัติความเป็นมาของศัพท์แพทย์ไทย

- เริ่มมีการแปล และพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3
- ใช้ในตำราประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียนแพทย์
- เขียนและตีพิมพ์ในวารสารทางการแพทย์ (จดหมายเหตุทางแพทย์, สารคดีราช เป็นต้น)
- รวบรวมจัดทำเป็นพจนานุกรมศัพท์แพทย์ และพจนานุกรมศัพท์แพทยศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- พจนานุกรมฉบับหนังสือ และพจนานุกรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยบริษัทเอกชน และสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

Homework

- ให้นิสิตเตรียมพจนานุกรมศัพท์แพทย์มาเรียนในสัปดาห์ถัดไป อย่างน้อยคนละ 1 เล่ม (ในรูปแบบหนังสือ หรือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์)